

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
bst@star.dk; mta@star.dk; star@star.dk

København, 15.10.2019

Bemærkninger til udkast til lov om et midlertidigt børnetilskud til visse forsørgere

Red Barnet har ikke været orienteret om høringen inden høringsfristen, da hverken vi eller en række andre børneorganisationer er på høringslisten. Det er naturligvis beklageligt. For selvom vi ser positivt på den hurtige behandling, er det vigtigt, at børneorganisationerne, der dagligt møder børnene, får mulighed for at afgive kommentarer, samt at høringsfristen tillader tilstrækkelig tid til, at vi kan kvalificere forslaget.

Det er godt, at lovforslaget afhjælper børnefattigdom

Det fremgår af lovforslaget, at børnetilskuddet på kort sigt skal være med til at afhjælpe problemerne med børnefattigdom, indtil en ydelseskommision har fremlagt sine anbefalinger, og et nyt ydelsessystem er trådt i kraft. Hensigten med tilskuddet er, at det bliver til gavn for de børnefamilier, som får de laveste ydelser og har mistet mest som følge af indførelsen af kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen. Ifølge lovforslaget skønnes det, at tilskuddet hjælper ca. 14.300 børnefamilier og ca. 27.900 børn.

Red Barnet finder det yderst positivt, at regeringen og støttepartier har indgået en aftale om et midlertidigt børnetilskud til familier, der er ramt af kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen. Vi er lettede over, at de omfattede børnefamilier ikke skal vente, indtil ydelseskommisionen kommer med deres bud. For det er veldokumenteret, at bare et år i fattigdom kan få alvorlige konsekvenser for et barn. Med forslaget anerkendes det, at der er mange børn i Danmark, som hver eneste dag bekymrer sig over, om forældrene kan betale huslejen, eller om der er en hyttetur på vej, hvor man skal have lommepege med. Red Barnet møder børn, der ofte har svært ved at koncentrere sig om andet end familiens økonomiske situation, og som har en hverdag, der er alvorligt mærket af familiens manglende overskud.

De omfattede familier vil ifølge AE-rådets beregninger i gennemsnit modtage 1.550 kr. om måneden, svarende til en fremgang på 4,9 pct. af den disponible indkomst¹. Det er vores vurdering, at børnetilskuddet vil bidrage positivt i disse børns liv. Vi hilser også det ekstra tillæg til enlige forsørgere velkomment. Enlige forsørgeres børn er ofte ekstra hårdt ramt af fattigdom, bl.a. fordi deres netværk ofte kan være begrænset. Red Barnet bifalder desuden, at den vedtagne reduktion af integrationsydelsen pr. 1. januar 2020 annulleres.

Børnetilskuddet løfter langt fra alle børn ud af fattigdom

Ifølge tal fra AE-rådet fra sidste år lever 64.500 børn i fattigdom i Danmark². AE-rådet skønner, at børnetilskuddet løfter ca. 3.800 børn ramt af kontanthjælpsloftet over fattigdomsgrænsen, mens tallet er knap 2.400 for børn, der er ramt af integrationsydelse³.

¹ <https://www.ae.dk/analyser/regeringen-loefter-flest-boern-ramt-af-loftet-over-fattigdomsgraensen>

² <https://www.ae.dk/analyser/soergelig-rekord-der-har-aldrig-vaeret-flere-fattige-boern>

³ <https://www.ae.dk/analyser/regeringen-loefter-flest-boern-ramt-af-loftet-over-fattigdomsgraensen>

Det midlertidige børnetilskud er derfor et vigtigt skridt i den rigtige retning. Men Red Barnet finder det dybt bekymrende, at der fortsat er så mange børn, der lever i fattigdom. Vi havde gerne set, at de lave ydelser helt var blevet afskaffet.

Der er grupper af børn, som vi er særligt bekymrede for. Disse inkluderer blandt andet:

- Familierne på integrationsydelse. Familierne har svært ved at dække udgifter til f.eks. transport, vintertøj, skoleudstyr samt medicin og ifølge Institut for Menneskerettigheder har nogle af familierne svært ved at sikre selv de helt basale fornødenheder som tre måltider om dagen⁴. Vi mener, at det midlertidige børnetilskud burde have været højere til disse familier.
- Børn med handicap eller kroniske sygdomme. Sundhedsudgifter rammer fattige familier hårdt. Medicin, briller, særlige diæter og behandling hos f.eks. psykolog koster penge. Det er udgifter, der i en vis grad betales af den enkelte borger – og derfor kommer fattigdommen til at bidrage til væsentlig ulighed i sundhed⁵. Børn fra fattige familier skal sikres adgang til medicin og behandling på lige fod med andre børn.
- Børn i familier på 225-timers reglen. Børn i familier, der er ramt af 225-timers reglen, oplever også børnefattigdom, men oplever med lovforslaget ikke, at deres familier bliver kompenseret ligesom de andre grupper, der er omfattet af lovforslaget. FN's Børnekomité har også udtrykt bekymring for denne gruppe⁶. Red Barnet mener, at loven bør omfatte disse familier.
- Børn over 14 år. Forskning viser, at fattigdom i de sidste år af barndommen har særligt store konsekvenser⁷. Børnerådets undersøgelser viser også, at unge, som vurderer deres families økonomi som trængt, trives overordnet dårligere, og de har en generelt dårligere livstilfredshed end andre unge (Børnerådet, 2015)⁸. Red Barnet mener, at børn over 14 år skal omfattes af tilskuddet.

Øvrige bemærkninger

Red Barnet noterer sig, at det forventes, at tilskuddet træder i kraft 1. januar 2020 med tilbagevirkende kraft fra 1. august 2019. Vi bemærker endvidere, at udbetalinger for august til og med november 2019 vil kunne ske samlet med udgangen af januar 2020. Det bekymrer Red Barnet, at det ikke kan nås inden jul, da det ofte er i højtider – inklusiv julen - at børnene oplever, at de lider afsavn.

Ifølge lovforslaget er børnetilskud og tillæg til enlige forsørgere midlertidige ydelser, der har virkning til og med 30. juni 2021, hvor det forventes, at et nyt ydelsessystem er trådt i kraft. Red Barnet bemærker derfor, at det er helt afgørende, at ydelseskommisionen afslutter sit arbejde rettidigt, inden ydelserne ophører, så børnene ikke oplever en periode, hvor der ikke bliver taget hånd om børnefattigdommen.

⁴ 'Familier på Integrationsydelse', Institut for Menneskerettigheder, 2018.

⁵ Ud af børnefattigdommen! Mødrehjælpen og Red Barnets anbefalinger til bekæmpelse af børnefattigdom og dens konsekvenser, maj 2019. <https://redbarnet.dk/media/5425/red-barnet-og-moedrehjaelpen-ud-af-boernefattigdommen.pdf>

⁶ CRC/C/DNK/CO/5 (34a) https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=CRC/C/DNK/CO/5

⁷ Rune V. Lesner: The long-term effect of childhood poverty, Journal of Population Economics, nov. 2017

⁸ Analysenotat fra Børnerådet, NR. 6/2015 samt nr. 6/2016.

Af ovenstående grunde haster det med at komme videre med arbejdet i ydelseskommissionen. Red Barnet henviser til Mødrehjælpen og Red Barnets anbefalinger til bekæmpelse af børnefattigdom⁹, og vi stiller gerne vores viden og erfaring til rådighed i ydelseskommissionen.

Spørgsmål til høringssvaret kan rettes til politisk chefkonsulent Inger Backer Neufeld (3524 8539/ in@red-barnet.dk).

Med venlig hilsen

Johanne Schmidt-Nielsen
Generalsekretær

⁹ Ud af børnefattigdommen! Mødrehjælpen og Red Barnets anbefalinger til bekæmpelse af børnefattigdom og dens konsekvenser, Maj 2019.